

CUMHURBAŞKANI KARARI



Karar Sayısı: 5206

Ekli "Mevduat ve Katılma Hesaplarının Kur Artışlarına Karşı Desteklenmesine İlişkin Karar"ın yürürlüğe konulmasına, 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun geçici 35 inci maddesi gereğince karar verilmiştir.

23 Şubat 2022

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

MEVDUAT VE KATILMA HESAPLARININ KUR ARTIŞLARINA KARŞI DESTEKLENMESİNE İLİŞKİN KARAR

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Kararın amacı, 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun geçici 35 inci maddesi çerçevesinde, 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 3 üncü maddesinde tanımlanan mevduat ve katılım bankaları ile 3 üncü maddede tanımlanan yararlanıcılara aktarılmak üzere Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası aracılığıyla sağlanacak desteğe ilişkin usul ve esasların düzenlenmesidir.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Karar, 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun geçici 35 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3- (1) Bu Kararın uygulanmasında;

- a) Bakanlık: Hazine ve Maliye Bakanlığını,
- b) Banka: 5411 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinde tanımlanan mevduat ve katılım bankalarını,
- c) Destek: Bu Karar kapsamında Bakanlıkça kur korumalı hesaplara 4749 sayılı Kanunun geçici 35 inci maddesi gereğince sağlanan desteği,
- ç) Destek hesabı: Bakanlığın bu Karar kapsamında sağlayacağı destekler için TCMB nezdinde TCMB adına açılan hesap ya da hesapları,
- d) Kur korumalı hesap (KKH): Bankalar nezdinde açılan ve destek sağlanan Türk Lirası mevduat veya katılma hesabını,
- e) TCMB: Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasını,
- f) Vade başı kuru: Türk Lirası mevduat veya katılma hesabının açıldığı gün uygulanacak ve 10 uncu maddenin ikinci fıkrasında bahsi geçen uygulama talimatı ile belirlenecek kuru,
- g) Vade sonu kuru: Türk Lirası mevduat veya katılma hesabının vadesinde uygulanacak ve 10 uncu maddenin ikinci fıkrasında bahsi geçen uygulama talimatı ile belirlenecek kuru,
- ğ) Yararlanıcı: Destekten faydalanan yurt içi yerleşik gerçek kişileri,
- h) Yurt içi yerleşik gerçek kişi: Yurt dışında işçi, serbest meslek ve müstakil iş sahibi Türk vatandaşları dâhil Türkiye'de kanuni yerleşim yeri bulunan gerçek kişileri, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Usul ve Esaslar

Kur korumalı hesaplar

MADDE 4- (1) Yararlanıcıların, bu Karar kapsamındaki destekten faydalanabilmeleri için açtıracakları KKH'lerin aşağıda belirtilen şartları taşıması gerekir:

- a) Türk Lirası cinsinden olması.
- b) 90 günden kısa ve 370 günden uzun olmamak üzere açılan KKH'lerin vadelerinin 10 uncu maddenin ikinci fıkrası kapsamında düzenlenmesi öngörülen uygulama talimatına uygun şekilde olması.

- c) Vade başı/vade sonu kuru olarak 3 üncü maddede tanımlanan kurların kullanılması.
ç) 21/12/2021 ile 31/12/2022 tarihleri arasında açılması.

Hazine desteğinin kullanılmasında uygulanacak faiz ve kâr payı oranları

MADDE 5- (1) Yararlanıcıların, bu Karar kapsamındaki destekten faydalanabilmeleri için 4 üncü maddede yer alan şartlara ek olarak, bu maddede ve 10 uncu maddenin ikinci fıkrası kapsamında düzenlenmesi öngörülen uygulama talimatında belirlenecek asgari ve azami faiz oranları ile katılım bankacılığı esasları çerçevesinde belirlenecek kâr payı oranlarına uygun şekilde KKH'lerini açtırmaları gerekir.

(2) Mevduat bankalarının KKH'lere uygulayacağı asgari faiz oranı, TCMB tarafından belirlenen bir hafta vadeli repo ihale faiz oranının altında olamaz.

(3) Mevduat bankalarının ikinci fıkrada alt limiti belirtilen asgari faiz oranı, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen vadelere göre, bu limitten az olmamak şartıyla 10 uncu maddenin ikinci fıkrası kapsamında düzenlenmesi öngörülen uygulama talimatında tekrar belirlenebilir.

(4) Mevduat bankalarının KKH'lere uygulayacağı azami faiz oranı, ikinci fıkrada yer alan asgari faiz oranının en fazla 300 baz puan üstünde olacak şekilde 10 uncu maddenin ikinci fıkrası kapsamında düzenlenmesi öngörülen uygulama talimatında belirlenir.

(5) Katılım bankalarında bu Karar kapsamında açılan KKH'lerden sağlanan getirinin TCMB'nin katılım bankaları ile açık piyasa işlemleri kapsamında yaptığı bir hafta vadeli geri satım vaadi ile alım işlemlerinde oluşan maliyetten düşük olması halinde aradaki farkı katılım bankacılığı esasları çerçevesinde katılım bankası karşılayabilir, karşılanmayan kısım için destek sağlanmaz.

Vade sonunda ödemenin yapılması

MADDE 6- (1) Vade sonunda Türk Lirası mevduat sahibine anapara ile faiz, Türk Lirası katılma hesabı sahibine ise katılma hesabı bakiyesi banka tarafından aynı gün ödenir.

(2) Vade sonu kurunun vade başı kurundan düşük olması durumunda TCMB tarafından kur farkı ödemesi yapılmaz.

(3) Vade sonu kurunun, vade başı kurundan yüksek olması ve kur farkı üzerinden hesaplanan tutarın banka tarafından ödenecek faiz veya kâr payından yüksek olması durumunda, kur farkı üzerinden hesaplanan tutardan faiz veya kâr payı tutarı düşülerek hesaplanan tutar banka tarafından TCMB'ye bildirilir. TCMB bu tutarı mevduat veya katılma hesabı sahibine ödenmek üzere destek hesabından ilgili bankaya aktarır. 5 inci maddenin beşinci fıkrasında sayılan hükümler saklıdır.

(4) Vade sonu kurunun, vade başı kurundan yüksek olması ve kur farkı üzerinden hesaplanan tutarın banka tarafından ödenecek faiz veya kâr payına eşit veya düşük olması durumunda, TCMB tarafından kur farkı ödemesi yapılmaz.

(5) Üçüncü fıkrada kapsamındaki ödemeler, aynı gün içinde nakit olarak bankalara aktarılır. Vade sonunun iş günü olmaması durumunda aktarım, vade sonunu takip eden ilk iş günü yapılır.

(6) KKH'nin iş günü dışında bir günde açılması durumunda veya iş günü dışında bir günde vadesinin sonlanması ya da herhangi bir sebeple kapatılması durumunda uygulanacak kurlar 10 uncu maddenin ikinci fıkrası kapsamında düzenlenmesi öngörülen uygulama talimatında belirlenir.

Hesabın vadeden önce kapatılması

MADDE 7- (1) KKH'nin vadeden önce kapatılması halinde;

a) Hesabın kapatıldığı tarihteki kurun, vade başı kurundan yüksek olması durumunda TCMB tarafından kur farkına ilişkin ödeme yapılmaz.

b) Hesabın kapatıldığı tarihteki kurun, vade başı kurundan düşük olması durumunda; hesabın vadeden önce kapatıldığı tarihteki kur üzerinden hesap bakiyesi güncellenir. Oluşan fark banka tarafından destek hesabına sonraki iş günü aktarılır. Aktarımın aynı gün yapılmaması durumunda,

aktarılabacak tutarlara 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre hesaplanacak gecikme zammı uygulanır.

Destek hesabına ilişkin hükümler

MADDE 8- (1) Bakanlık, bu Karar kapsamında sağlayacağı desteğe ilişkin nakit tutarları destek hesabına aktarır.

(2) TCMB, destek hesabını ayrı bir hesapta takip eder. TCMB bu Karar kapsamında yapacağı ödemeleri münhasıran destek hesabından yapar.

(3) TCMB destek hesabına yönelik Bakanlıktan bulunacağı aktarım taleplerinde, bankalardan alacağı veri ve projeksiyonları dikkate alır.

(4) TCMB, destek hesabındaki bakiyeyi bir hafta vadeli repo ihale faiz oranının altında olmamak kaydıyla nemalandırmakla yükümlüdür. Nemalandırmaya ilişkin usul ve esaslar 10 uncu maddenin birinci fıkrasında belirtilen protokol ile belirlenir.

(5) Bu madde kapsamında TCMB tarafından aktarılabacak desteğin hak sahipliğinin tespiti ile desteğin doğru ve tam hesaplanmasından, Türk Lirası vadeli mevduat veya Türk Lirası katılma hesaplarının açıldığı banka sorumludur. Haksız olarak verildiği tespit edilen destek tutarı, bankaya ödendiği tarihten tahsil edildiği tarihe kadar 6183 sayılı Kanunun 51 inci maddesine göre hesaplanacak gecikme zammıyla birlikte anılan Kanun hükümlerine göre tahsil edilir.

(6) Bakanlığın 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malı Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile diğer mevzuat kapsamındaki sorumluluğu, ilgili ödenek kapsamında mevzuatta öngörülen usul ve esaslara uygun olarak TCMB'ye nakit aktarılması ile sınırlıdır.

(7) Bakanlığın destek sorumluluğu ortadan kalktığında destek hesabı bakiyesi ile ileride bu hesaba yapılacak tahsilatlar genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere ilgili hesaba aktarılır.

İzleme ve denetim

MADDE 9- (1) TCMB ve bankalar, bu Karar kapsamında talep edilecek her türlü bilgi ve belgeyi 4749 sayılı Kanunun geçici 35 inci maddesi uyarınca Bakanlığa vermekle yükümlüdür.

(2) Bakanlık, bu Karar kapsamındaki denetimi periyodik olarak ve ihtiyaç duyulan hallerde Hazine Kontrolörleri Kurulu eliyle yaptırır. Bakanlık, ihtiyaç halinde bankaların bu Karar kapsamında yürüttüğü faaliyetlerin denetlenmesini TCMB ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumundan talep edebilir.

(3) TCMB, asgari unsurları 10 uncu maddenin birinci fıkrasında belirtilen protokol ile belirlenen şekilde birer aylık dönemler itibarıyla bu Karar kapsamında hazırlayacağı izleme raporunu takip eden ayın birinci haftasının son iş gününe kadar Bakanlığa iletir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Son Hükümler

Diğer hükümler

MADDE 10- (1) Destek hesabına ilişkin usul ve esaslar, Bakanlık ve TCMB arasında imzalanacak protokolle belirlenir.

(2) Bu Karar kapsamında belirlenen usul ve esasların ayrıntılarına, TCMB tarafından bankalara yapılacak ödemelere ve kur farklarının hesaplanmasına ilişkin uygulama talimatı, Bakanlığın uygun görüşüyle TCMB tarafından belirlenir.

Yetki

MADDE 11- (1) Bakanlık, bu Kararın uygulanmasını sağlamak amacıyla her türlü tedbiri almaya, ortaya çıkacak tereddütleri gidermeye, bu Kararda öngörülen haller dışında kalan özel durumları inceleyip sonuçlandırmaya yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Kararın yayımı tarihinden önce, vadesinden önce kapatılan mevduat ve katılma hesaplarından yapılan kesintiler; varsa nemalarıyla birlikte, bu Kararın yayımı tarihinden sonra bankalar tarafından üç iş günü içinde destek hesabına aktarılır.

(2) Bu Kararın yayımı tarihine kadar açılan KKH'ler için 5 inci maddenin dördüncü fıkrası hükmü uygulanmaz.

Yürürlük

MADDE 12- (1) Bu Karar, 21/12/2021 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 13- (1) Bu Karar hükümlerini Hazine ve Maliye Bakanı yürütür.